

Förvaltningsberättelse Årsbokslut 2024

Socialnämnden

Översikt över verksamhetens utveckling

Demografisk utveckling

Den demografiska utvecklingen påverkar förvaltningens uppdrag i stor utsträckning. Den nationella prognosen visar att den äldre befolkningen kommer att öka med 47% från 2021 fram till 2031. I Askersunds kommun är motsvarande siffra 60% och det är en utveckling som redan i dag genererar ett tydligt ökat behov av välfärdstjänster inom vård och omsorg samt inom förvaltningens myndighetsutövning.

Hemtjänst

I hemtjänstens uppdrag har antalet brukare ökat kontinuerlig över tid likaså antalet vårdplaneringar i utskrivningsprocessen från slutenvård till kommunalt ansvar samt biståndsbedömda insatser. De senaste fem åren har det genomsnittliga antalet individer med hemtjänstinsats per månad ökat från 357 individer år 2018 till 456 individer år 2024. Detta inkluderar alla insatser även trygghetslarm. På individnivå skiftar behovet avseende insatsens omfattning och behov av medicinska insatser men antal individer med hemtjänstinsats är en indikator som vittnar om ökat behov i relation till den demografiska utvecklingen.

Hemtagning från slutenvården

En vårdplanering inom ramen för utskrivningsprocessen ställer krav på medverkan av biståndshandläggare samt på hemtagning av patient till kommunalt ansvar inom tre dagar från att patienten bedöms vara utskrivningsklar. Om tidsgränsen passeras träder ett kommunalt betalningsansvar in. Året 2024 har förvaltningen ingen kostnad m a a betalningsansvaret.

Trygg hemgång

Trygg hemgång är riktade vård- och omsorgsinsatser vid hemgång från slutenvården. Den erbjuds främst till äldre personer som bedöms ha behov av extra stöd i samband med utskrivning från sjukhus (slutenvården) till det egna hemmet. Under 2024 beslutades om 85 ärenden med insatsen trygg hemgång. Ökningen har skett från 30 till 85 beslut från halvåret 2023 och till och med 2024.

Digitalisering

Socialnämnden beslutade om en reviderad Digitaliseringsplan i december 2024. Syftet med planen är att stödja verksamheterna i arbetet med digitaliseringen. Digitalisering är inte ett mål i sig utan handlar om verksamhetsutveckling och förändrat arbetssätt. Prioriterat område är välfärdsteknik, vi ska utöka antalet insatser med välfärdsteknik med redan befintliga produkter i förvaltningen samt inhämta fler produkter som redan finns tillgängliga och testade på marknaden.

Nära vård

En grundutbildning om intentionerna med Nära vård och specifikt personcentrering har genomförts i förvaltningens samtliga verksamheter.

Ett arbete med att utveckla möteslokal för äldre har initierat, med stöd av statsbidrag, och det arbetet har pågått under hösten 2024 och fortgår 2025 inom ramen för Nära vård samverkan/strukturen i kommunen. 2024 bildades en arbetsgrupp som hållit en workshop med civilsamhället. Målet är att utveckla de lokaler och forum som redan finns, beslut kommer att tas under våren om vart de riktade medlen ska läggas när det gäller möteslokaler för äldre. Arbetet fortgår.

Det hälsofrämjande perspektivet i omställningen mot Nära vård har även inkluderats under hösten inom funktionsstöd där en studiecirkel ”hälsan spelar roll” har genomförts.

Budget i balans

Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med att förtydliga den ekonomiska processen samt öka effektiviteten inom bemanningsplanering. En utbildning inom området bemanningsekonomi har genomförts för samtliga chefer och bemanningsplanerare och schemaläggare med målbilden att uppnå en mer effektiv bemanningsplanering.

En månatlig ekonomisk analys görs på enhetsnivå och är en del av arbetet med att utveckla uppföljning mot budget och att öka förståelsen vad som driver kostnader. Arbetet med KPB, kostnad per brukare rapporterades 2024 och den ligger som underlag för åtgärder inom socialnämndens ansvarsområde. Resultatet KPB ger riktningen att verksamhetsområde vård och omsorg genererar förvaltningens omotiverade kostnader varvid ett fortsatt fokus kommer att vara inom det verksamhetsområdet för att nå målet budget i balans.

Inom IFO och funktionsstöd är kostnaderna att betrakta som motiverade, utifrån uppdrag och ansvar, dock är utfallet inom båda områdena fortsatt negativt i relation till budget.

Samverkan

Tidiga och samordnade insatser till barn och unga gynnar deras utveckling, har stor potential att skapa förutsättningar för framtida välmående, och innefattar också ett betydande samhällsekonomiskt värde (Källa: Skolverket, Socialstyrelsen, "Satsa tidigt, tänk långsiktigt!" - Stöd för sociala investeringar i arbetet med barn och unga). För att uppnå ett långsiktigt och hållbart arbete för barn och unga krävs systematiskt arbete. Samverkan sker även systematiskt kring proaktiva och hälsofrämjande insatser för vuxna och äldre.

Socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och förvaltningen för kultur, evenemang och fritid har utvecklat en lokal samverkansstruktur och gemensamma mål. Involverade parter i samverkansstrukturen är, förutom kommunens egna förvaltningar, folkhälsoteamet och region Örebro.

Medverkan i skolsocialt team är en konkret aktivitet, inom ramen för samverkan inom Individ och familjeomsorgens uppdrag, som har genomförts under året.

Under 2024 har två samverkansavtal, med Lekebergs och Hallsbergs kommuner tagits fram och börjar gälla från 2025. Det är avtal om BA, bostadsanpassningar och avtal om BUS, budget och skuldsanering. Avtalen löser resurs- och kompetensfrågan och säkrar därmed kvaliteten i våra tjänster till medborgarna.

Händelser av väsentlig betydelse

Från 1 juli 2025 gäller en ny Socialtjänstlag. Samhället har förändrats och med det också behoven av flexibla arbetssätt för att möta de utmaningar som socialtjänsten står inför. Förvaltningen har under hösten 2024 genomfört en läges- och behovsanalys som är inskickad till Socialstyrelsen för en nationell sammanställning.

Väsentliga personalförhållanden

Bemanningsituationen inom vård och omsorg är fortsatt utmanande, det blir allt svårare att rekrytera personal med rätt kompetens. För att kunna attrahera och rekrytera personal med rätt kompetens är inte en utmaning enbart för vård och omsorg utan det är en förvaltningsövergripande utmaning. Aktuell situation i kombination med fortsatt hög sjukfrånvaro påverkar både det ekonomiska utfallet, arbetsmiljön samt kvalitén på verksamheten.

I jfr med 2023 har sjukfrånvaron minskat något men ligger på en relativt hög nivå. Personalomsättningen har ökat i jfr med 2023, även den på en hög nivå. Tillgången till HR resurs utifrån kompetens är nödvändig i arbetet med att minska sjukfrånvaron. Antalet rehab samtal vid upprepade korttidsfrånvaro har minskat i andel inom vård och omsorg jämfört mot föregående år då förvaltningen hade ett utökat stöd från HR resurs kopplat till sjukfrånvaro. Även chefernas allmänna förutsättningar påverkar möjligheten att aktivt arbeta med personalen och sjukfrånvaron.

Nivåerna på övertid och mertid har minskat under året vilket är en positiv utveckling. Behovet av konsulttjänster har minskat sedan föregående år inom samtliga yrkeskategorier dock har de funnits ett behov inom hälso-och sjukvårdsenheten avseende sjuksköterska samt inom individ och familjeomsorgen under de inledande månaderna på året.

Det behörighetskrav inom socialtjänstens barn och ungdomsvård, gällande utredning och bedömning, är en utmaning för förvaltningen om det uppstår perioder av längre frånvaro eller vid glapp mellan rekryteringar. Individ och familjeomsorgen har en låg grundbemaning vilket blir sårbart vid frånvaro och behovet har då mötts upp genom konsulttjänst. Från och med augusti har personalbehoven klarats med ordinarie personal.

När det gäller kunskaps och kompetensbehov så finns ett fortsatt behov av att säkra den basala omvårdnadskompetensen samt språkkompetensen så att patientsäkerheten säkras. En plan för behovet av ökad språkkompetens har tagits fram och utbildningssatsningar är genomförda inom verksamhetsområde vård och omsorg och funktionsstöd.

Kompetensförsörjningsfrågan kommer att vara en av de mest centrala frågeställningarna framåt för förvaltningen för att möta demografins utveckling och klara omställningen mot nära vård och intentionerna i den nya socialtjänstlagen. Under 2024 påbörjades rekrytering av en utvecklingsledare som ska leda arbetet med införandet av nya SoL och Nära vård.

Verksamhetsstatistik

Socialnämnden:

	2024	2023	2022
Antal med hemtjänst	456	446	429
Beviljade timmar hemtjänst *	95 077	90 782	87 424
Antal i särskilt boende	112	112	114
	2024	2023	2022
Inst. placeringar dygn	760	709	614
Familjehem dygn	4590	6042	8673
Antal hushåll ekonomiskt bistånd	134	124	113
Antal hushåll 18 - 25 år med ekonomiskt bistånd mer än 3 mån	7	15	26

*planerade timmar 2024

	2024	2023	2022
Antal i gruppboende och servicebostad	29	30	30
Genomsnitt per månad			
Antal med pers. Ass.	11*	9	10
Genomsnitt per månad			

*Avser personer med LSS beslut

Måluppfyllelse

Fullmäktiges riktade mål till nämnderna - Uppföljning

Kommunfullmäktiges målområde	Uppdrag
<p>Målområde 1-God ekonomisk hushållning – Alla nämnder ska ur ett finansiellt perspektiv verka för att:</p> <ol style="list-style-type: none">2) Verksamheten bedrivs inom beslutad driftbudgetram.2) Investeringar sker i enlighet med beslutad investeringsbudget. <p>Alla nämnder ska ur ett verksamhetsperspektiv verka för att:</p> <ol style="list-style-type: none">2) Kommunen är en attraktiv arbetsgivare.2) Att kommunen verksamheter präglas av effektiv resursanvändning och hög kvalitet.	<p>Socialnämnden följer löpande upp verksamheten både på drift- och investeringssidan och avrapporterar eventuella avvikelser från budget samt förslag till åtgärder för att komma inom ram.</p> <p>Socialnämnden följer löpande upp sjukskrivningstalens utveckling och vidtar lämpliga åtgärder för dessa ska ligga på en rimlig nivå och att resultatet för hållbart medarbetarengagemang utvecklas positivt.</p> <p>Socialnämnden redovisar genom lämpliga mått och nyckeltal hur kostnadseffektivitet och hög kvalitet upprätthålls.</p>
<p>Målområde 2 - De kommunala kärnverksamheterna</p>	<p>Socialnämndens arbete inom det förebyggande och rehabiliterande området, för att minska behov av vård samt ge ökad livskvalité, ska redovisas till kommunfullmäktige. Redovisningen ska innehålla effekter av arbetet samt eventuella trender.</p> <p>Socialnämnden och kommunstyrelsen ska gemensamt redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs mot ungdomar och vuxna som riskerar att inte nå målet. Redovisa effekter av arbetet och eventuella trender.</p> <p>Kvalité och effektivitet inom vård och omsorg redovisas inom målområde 1 och målet – Effektiv resursanvändning och hög kvalité i socialnämndens verksamheter.</p>
<p>Målområde 3 – Tillväxt och demografi</p>	<p>Inget mål eller uppdragstilldelning från kommunfullmäktige till socialnämnden inom aktuellt målområde.</p>
<p>Målområde 4 – Specifika utvecklingsområden</p>	<p>Socialnämnden ska ta fram en strategi och plan för hur verksamheten i det ordinarie arbetet främjar digitala lösningar.</p>

Målområde 1 – god ekonomisk hushållning

Socialnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Indikator: Sjukskrivningstalen bland socialförvaltningens medarbetare ska minska

Mått/metod: sjukfrånvaron i procent, hämtas från personalsystemet.

Adressering: Socialförvaltningen

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Sjukfrånvaro	7%	10,74%	↑

(utfall 2023 11,5%)

Utfallet 2024 för sjuktalen är något lägre i jämförelse med utfallet 2023 men förvaltningen uppnår inte målsättningen 2024. En försiktig minskning dock som varierar stort över förvaltningens olika delar. Chefernas sjukfrånvaro är låg. En normal sjukfrånvaro anses totalt ligga mellan 6 - 8%, *källa SKR*.

Av den totala sjukfrånvaron 10,74% utgör;

Korttidssjukfrånvaron - 6,86%

Långtidssjukfrånvaron - 3,88%

I uppdraget med att stärka arbetsmiljöarbetet och minska sjukfrånvaron är chefernas förutsättningar en viktig faktor. Det är flera aspekter som påverkar förutsättningarna i ett chefsuppdrag, t. ex geografisk spridning, komplexitet i uppdrag, antal medarbetare, systemstöd och tillgång till stödfunktioner. När det gäller möjligheten att arbeta aktivt mot en hög sjukfrånvaro så krävs ett närvarande ledarskap och antalet medarbetare per chef är en väsentlig faktor för måluppfyllnad.

Inom förvaltningen är sjukfrånvaron högst inom verksamhetsområdet vård och omsorg vilket är det område där enhetscheferna har högst antal medarbetare inom sina uppdrag. Antal medarbetare per enhet inom särskilt boende ligger f n på ca 35 medarbetare per chef och i hemtjänst ca 30 medarbetare per chef. Inom dessa enheter återfinns också de högsta nivåerna av korttidsfrånvaro. Innan årsskiftet hade enhetschefer fler medarbetare varför situationen har förbättrats något inför 2025 då nyrekrytering av ytterligare chefer är genomförd inom vård och omsorg. Det skapar bättre förutsättningar för att aktivt kunna arbeta med arbetsmiljön och sjukfrånvaron.

HME resultatet från medarbetarundersökningen

Mål/indikator: Resultat från den årliga medarbetarundersökningen

Mått/metod: Resultat från den årliga medarbetarundersökningen - indexvärde

Adressering: Socialförvaltningen

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
HME, index	75	77	Uppfylld

*utfall 2023 76

Kommentar/Analys

Svarsfrekvens 75%

HME står för hållbart medarbetarengagemang och mäter motivation, ledarskap och styrning inom en organisation. Värden under 50 indikerar stora behov av åtgärder, värden mellan 50 och 69 innebär att utvecklingspotential finns och att det kan förbättras. Värden över 79 innebär att det är bra och ska bevaras. *Källa SKR*

Det finns variationer i verksamheternas resultat, både bättre och lägre utfall. Förbättringsområden har identifierats och handlingsplaner har tagits fram och behandlas på APT.

Personalomsättningen - andel av medarbetare som slutat genom egen uppsägning ska minska och nå en nivå som är att betrakta som en sund personalomsättning.

Metod/mått: Data ur personec- procent

Adressering: Socialförvaltningen

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Personalomsättning i procent	12%	15%	

(utfall 2023 17%)

Kommentar/Analys

Personalomsättningen beskriver andel tillsvidareanställda medarbetare som avslutat sin anställning i förvaltningen och kommunen i period november 2023 till och med november 2024 av orsaken egen begäran, pension eller uppsägning på initiativ av arbetsgivaren.

Tidigare års höga omsättning av chefer inom socialförvaltningen har avstannat och det är fortsatt stabilt inom chefsuppdragen i förvaltningen. Förvaltningens analys är att den ökade stabiliteten inom ledning och styrning har påverkat utfallet 2024 genom att aktivt arbeta med arbetsrättsliga åtgärder, vilket under året har resulterat i uppsägningar på arbetsgivarens initiativ. Det är en delförklaring till den något höga siffran för personalomsättningen.

Den högsta personalomsättningen inom förvaltningen återfinns inom vård och omsorg. Det totala antalet personer som avslutat anställningen i förvaltningen och kommunen under 2024 är 68st och utgör 15%. Det är att betrakta som en relativt hög omsättning och riskerar att öka kostnaderna och påverka kontinuiteten och kvaliteten i verksamheterna.

Målområde 2 – De kommunala kärnverksamheterna

Mål 1:

Socialnämnden har en äldreomsorg som är trygg och väldimensionerad

Uppdrag: Socialnämndens arbete inom det förebyggande och rehabiliterande området, för att minska behov av vård och ge ökad livskvalité, ska redovisas till kommunfullmäktige. Effekter av arbetet samt eventuella trender ska redovisas.

Återrapport:

De pågående aktiviteterna inom området omfattar bland annat *Seniorkraft*, som genomförs i samverkan med folkhälso teamet, RF SISU och vårdcentralen. Målet är att bryta ensamhet och isolering samt att öka individens rörelseförmåga. Deltagarna erbjuds även hälsosamtal med fokus på fysisk hälsa och motivation. Anhörigstöd erbjuds både i egen regi och i samverkan med Röda Korset. Under året har även *Lunchmusik på Sjöängen*, *Äntligen onsdag* och *Seniorfestivalen* genomförts.

Inom området anhörigstöd har de fysiska gruppverksamheterna kompletterats med digitala plattformar för stöd, som "En Bra Plats" och "Demenslotsen". Denna utveckling gör det möjligt att nå fler personer i behov och att erbjuda stöd till ett större antal anhöriga än genom de fysiska grupperna. Ett särskilt informationstillfälle hölls under Seniorfestivalen för 80-åringar utan pågående insatser, där vi informerade om de tjänster som finns tillgängliga i kommunen och vilka hjälpmedel som kan underlätta i vardagen.

Äntligen onsdag har vidareutvecklats med ett digitalt kunskapshöjande inslag i samarbete med Senior Net. Det är glädjande att se en positiv trend när det gäller deltagande i aktuella aktiviteter. Det finns ett fortsatt behov av att utveckla vår mötesplats *Äntligen onsdag*, och detta kommer att möjliggöras genom länsgemensamma stimulansmedel under 2025.

Förvaltningen har sedan 1 september 2024 startat projektet *Rätt Insats i Rätt Tid*, som en del av det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Projektet fokuserar på arbetsterapeutens kompetens inom området och innebär att en arbetsterapeutisk bedömning och hembesök genomförs vid ansökan om trygghetsskapande insatser inom hemtjänst. Målbilden är att stärka individens förutsättningar för ett självständigt liv. Projektet pågår under 6 månader.

Effekterna av dessa insatser kommer att synliggöras över tid, men arbetet med att främja hälsa och förebygga behov av vård och omsorg är ett viktigt steg för att förskjuta ett kommande behov. Detta arbete är i linje med omställningen mot en Nära Vård. Enligt resultaten från kostnad per brukare framgår det att Askersund har en något lägre andel individer med hemtjänstinsats än vad som förväntas i ett nationellt jämförande perspektiv.

Förvaltningscheferna för BoU/KEF/SOC leder tillsammans med folkhälsoteamet workshops med civilsamhället. Målet är att utveckla de lokaler och forum som finns, och beslut om hur de riktade medlen ska fördelas kommer att tas under våren. Syftet är att stimulera utvecklingen av möteslokaler för äldre.

Mål 2:

Alla invånare ska ha en meningsfull sysselsättning och i förlängningen nå egen försörjning

Uppdrag: Socialnämnden och kommunstyrelsen ska gemensamt redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs mot ungdomar och vuxna som riskerar att inte nå målet. Redovisa effekter av arbetet och eventuella trender.

Återrapport: Aktuellt uppdrag möts primärt upp genom förvaltningens ungdomscoach, vars uppdrag är att verka förebyggande inom den sociala insatsarenan där insatserna bygger en stor del på samverkan och samarbete med andra viktiga aktörer, till exempel barn och utbildningsförvaltningen, förvaltningen för kultur, evenemang och fritid samt polisen.

Målbild är tidig upptäckt och motivation till tidiga insatser för att undvika mer omfattande behov längre fram i livet. Utifrån att tjänsten har varit vakant sedan april så har det inte initierats några nya aktiviteter inom området.

Fokus fram tills vakanshållningen har varit medverkan i skolsocialt team, med specifika insatser för elever med hög frånvaro, samt gruppverksamhet på skolorna, Åsbro, Närlunda och Rönneshytta. Under hösten 2024 har beslut tagits om att förstärka formerna för skolsocialt team och tillsätta resurser från respektive verksamhet. En gemensam ansökan om statsbidrag lämnas in februari 2025 och uppstart av verksamheten är planerad till mitten av 2025.

Gruppverksamheterna har varit riktade mot barn till separerade föräldrar samt konceptet "kärlek börjar aldrig med bråk".

Övergripande perspektiv (folkhälsa, tillgänglighet, allas lika värde)

Sedan tidigare har fler lokaler tillgänglighetsanpassats och under året har socialförvaltningen påbörjat arbetet med att identifiera eventuellt nya målgrupper och behov inom förvaltningens uppdrag. En ny hemsida som utgår från funkastrukturen lanserades under föregående år för att möjliggöra en mer tillgänglig information, vilket är ett arbete som har utvecklats ytterligare under 2024.

Brukarråd är infört inom funktionsstöd verksamhetsområde som ett led i att öka delaktigheten hos våra brukare. Hälsoperspektivet kommer även att inkluderas tydlig under hösten inom funktionsstöd där en studiecirkel "hälsan spelarroll" ska genomföras.

Socialnämndens egna formulerade mål och indikatorer utifrån aktuella målområden

Mål och indikator 2: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter.

Den indirekta och direkta brukartiden inom hemtjänstens verksamhetsområde ska ligga på en nivå som är resurseffektiv givet förutsättningarna.

Metod/mått: Data ur systemet Time Care planering – procent

Adressering: Socialförvaltningen

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Direkt och indirekt brukartid	65%	73%	↑

(utfall 2023: 73%)

Kommentar/Analys

Av ovanstående utfall avser 44,44% direkt tid och 28,7% indirekt tid 2024. Övrig tid som är svårplanerad är schemaläggning m a a rätten till heltid dvs man har tillgängliga resurser under delar av dagen, brukaren avböjer inte planerade besök, sjukhusvistelser och troligen andra orsaker.

Målet är att den direkta tiden är så stor del som möjligt av den totala arbetstiden och den indirekta tiden bör hållas till ett minimum utan att det påverkar kvaliteten. Direkt tid i en väl fungerande verksamhet anses utgöra 60 -75% av den totala arbetstiden.

Den uppmätta direkta tiden är relativt låg och orsakerna bör analyseras. Effekterna av den låga direkta tiden kan innebära att brukarna/medborgarna får mindre tid för omsorgsinsatser och det kan påverka kvaliteten negativt. Den kan också påverka personalens upplevelse av att inte hinna med då de indirekta uppgifterna tar för mycket tid. Låg direkt tid kan också innebära att resurser inte användas optimalt vilket kan påverka ekonomin negativt.

Fortsatta effektiviseringsbehov finns och resultatet från kostnad per brukare kommer att ligga till grund för det fortsatta effektiviseringsarbetet inom upphemtjänstens uppdrag.

Mål och indikator 3: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter.

Genomförande av internkontroll utifrån angivna kvalitetsmått.

Metod/mått: Mätning av egenkontroller – procent

Adressering: Socialförvaltningen

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Egenkontroller utförs enligt rutin	100	100	↑

(utfall 2023 78,5%)

Kommentar/Analys

Målinriktat arbete inom området i samspel med förenklad administrering och stabilitet inom chefsuppgiften har lett till måluppfyllelse.

Mål och indikator 4: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter.

Upplevelsen av kvalitet från de personer som använder socialnämndens tjänster.

Metod/mått: Data från nationell brukarundersökning via Kolada – procent

Adressering: Verksamhetsområdet Vård och omsorg och funktionsstöd

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Andel personer på särskilt boende som upplever att personalen alltid/oftast tar hänsyn till brukarens önskemål om hur hjälpen ska utföras	85%	61%	↓
Andel personer på särskilt boende som är ganska/mycket nöjda med sitt boende.	85%	66%	↓
Andel personer på särskilt boende som är nöjd/mycket nöjd med de aktiviteter som erbjuds på sitt boende	65%	41%	↓
Andel personer med hemtjänst som upplever att personalen tar hänsyn till brukarens åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras	89%	83%	↓
Andel personer med hemtjänst som är ganska/mycket nöjda med hemtjänsten	85%	88%	↑

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Andel brukare som trivs på sin dagliga verksamhet utifrån LSS	70%	88%	↑
Andel brukare inom daglig verksamhet LSS som får bestämma om saker som är viktiga	70%	58%	↓
Andel brukare som känner sig trygga med personalen hemma - gruppbostad	70%	55%	↓

Kommentar/Analys

Måluppfyllelsen är låg inom samtliga områden utom inom hemtjänst och inom daglig verksamhet där resultatet överträffar målen. Inom särskilt boende är måluppfyllelsen låg och det finns resultat som sticker ut nationellt. Arbetet pågår och har pågått under 2024 med att komma till rätta med rutiner, kultur, sjukfrånvaro och personalomsättning.

En hög korttidssjukfrånvaro och hög personalomsättning påverkar kontinuiteten och kvaliteten i verksamheten. Med frekventa personalbyten, när det brister i förutsägbarheten, kan det skapa upplevelsen av otrygghet och därmed påverka helhetsintrycket av insatserna inom särskilt boende. Anhöriga delar troligen den upplevelsen. Arbetet med åtgärder fortgår.

Inom LSS och daglig verksamhet är upplevelsen att vara på daglig verksamhet god. Medan upplevelsen av att kunna påverka, ha inflytande över saker som känns viktiga har låga värden. Upplevelsen av trygghet med personalen i sin egen bostad –gruppbostad behöver uppmärksammas.

Handlingsplan är upprättad inom LSS och hanteras på APT.

Målområde 2 - de kommunala kärnverksamheterna

Mål och indikator 1: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en äldreomsorg som är trygg och väldimensionerad

Tillgodose den enskildes behov av trygghet vid hemgång från slutenvård genom insatsen trygg hemgång

Metod/mått: Verksamhetssystem – antal beslut om trygg hemgång

Adressering: Individ och familjeomsorg

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Antal verkställda beslut om trygg hemgång	Öka jmf utfall 2023	85	↑

(utfall 2023: 36)

Kommentar/Analys

Tydlig rutin och effektiv insats och välfungerande för brukarna. Samverkan mellan, och förståelsen för, myndighetsutövningens och utförandeverksamhetens olika uppdrag har ökat vilket har lett till en

väl fungerande insats.

Behovet av insatsen trygg hemgång kommer att öka när alltfler vård- och omsorgsinsatser sker i hemmet.

Mål och indikator 2: Bärning på kommunfullmäktiges uppdrag avseende att socialnämnden ska ha ett rehabiliterande och sjukdomsförebyggande förhållningssätt i sina verksamheter.

Stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv utifrån den enskildes behov och resurser genom upprättande av genomförandeplan.

Metod/mått: Verksamhetssystem – andel individer %

Adressering: Vård och omsorg, funktionsstöd och IFO

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Andel individer med aktuell genomförandeplan	100	91%*	↑

(utfall 2023 85%, * saknas viss statistik)

Kommentar/Analys

Det centrala i upprättandet av genomförandeplaner är att den enskilde blir så delaktig som möjligt. Det är dennes önskemål och behov som ska styra planeringen. Den ska vidare skapa en tydlig struktur för hur insatserna ska genomföras.

Inom verksamhetsområde vård och omsorg är bedömningen att kravet på fast omsorgskontakt kommer att stötta processen positivt mot måluppfyllnad.

Gemensamt utvecklingsarbete för samtliga enheter är att aktuella genomförandeplaner tydlig ska påvisa ett personcentrerat arbetssätt.

Mål och indikator 3: bärning på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter

Andel familjehem i egen regi ska öka

Metod/mått: Data från verksamhetsstödsystem – andel %

Adressering: Individ och familjeomsorg

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Andel familjehem i egen regi ska öka	100	76%	↑

(utfall 2023: 53%)

Kommentar/Analys

Målet är inte uppnått. 4 av 13 familjehem (SoL och LVU) är konsulentstödda familjehem och samtliga insatser har en behovsbild som förvaltningen inte kan möta i egen regi. Utgångspunkten vid placeringar är alltid att sträva mot familjehem i egen regi men utifrån den ökning avseende komplexa behovsbilder så är det att betrakta som ett normalläge med enstaka placeringar i externa konsulentstödda familjehem. Arbetet är pågående.

Mål och indikator 4: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter samt målet att alla invånare ska ha en meningsfull sysselsättning och i förlängningen nå egen försörjning.

Antal individer under 25 år som har erhållit försörjningsstöd längre än 3 månader ska minska

Metod/mått: Data från verksamhetsstödsystem – antal

Adressering: Individ och familjeomsorg

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Antal individer som är under 25 år och som erhållit försörjningsstöd längre än 3 månader	10	7	

(utfall 2023: 15)

Kommentar/Analys

Målet har uppnåtts. Aktivt arbete med målgruppen med målsättningen att öka förutsättningarna till självförsörjning har skett inom enheten för försörjningsstöd, delvis med stöd av analysmaterial från kostnad per brukare. Det har gett resultat. Arbetet har fortgått under hösten och planering finns kring extern samverkan för individer i riskzon med fokus på sysselsättning. Riktlinjerna för försörjningsstöd har reviderats under året vilket stärkt förutsättningarna att arbeta rättssäkert och målinriktat.

Målområde 4 - Specifika utvecklingsområden

Mål och indikator 1: Bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att digitaliseringen inom socialnämnden ska öka

Antal individer inom vård och omsorg med tillsyn via trygghetskamera

Metod/mått: Data från timecare planering – antal individer med tillsyn via trygghetskamera

Adressering: Vård och omsorg

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Antal individer med tillsyn via tillsynskamera	öka	3	

(utfall 2023: 3)

Kommentar/Analys

Låg måluppfyllelse av insatsen tillsyn med trygghetskamera och välfärdsteknik generellt under 2024. Förutsättningarna för att utöka antalet insatser med välfärdsteknik har genomförts genom förnyad upphandling inom området. Detta slutfördes under juni månad.

Antal beslut genom förenklad biståndsbedömning ska öka

Metod/mått: Data från verksamhetsstödsystem – antal

Adressering: Individ och familjeomsorg

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Antal beslut om förenklad biståndsbedömning ska öka	öka	78	↑

(utfall 2023, 2)

Kommentar/Analys

Utfallet 2024 visar en väl fungerande, förenklad och effektiv handläggning för aktuella insatser. Den stödjer också en kommande förändring av insatser som alltmer ska ske utan biståndsbedömningar och till en mer tillgänglig socialtjänst för våra medborgare.

Uppföljning av nämndens uppdrag till förvaltningen

<p>1) Stärka arbetsmiljöarbetet för att på så sätt skapa attraktiva och hälsosamma arbetsplatser</p> <p>Aktiviteter på förvaltningsövergripande nivå för att nå måluppfyllnad i uppdraget</p> <ul style="list-style-type: none">- Öka frisknärvaron- Arbeta med kulturfrågan, hur är vi mot varandra, hur tar vi ansvar för vårt uppdrag och hur stärker vi det positiva klimatet och ”vi-känslan” - medarbetarprogrammet kommer att ingå i aktiviteten- Identifiera, analysera och skapa åtgärder utifrån avslutningssamtal med medarbetare	<p>De flesta enheter och dess medarbetare har genomgått eller påbörjat medarbetarprogrammet under 2024.</p> <p>En digital avslutningsenkät skapades där resultaten av samtalen aggregerades och analyserades. Enkäten avslutades och används inte. Ersatts av Novi, systemstöd.</p> <p>Samtliga medarbetare fick en gemensam muntlig information och dialog med fokus på vårt gemensamma uppdrag samt den fakta vi har att förhålla oss till kopplat till demografiska utmaningar.</p>
<p>2) Genomföra åtgärder och aktiviteter som bidrar till att behålla och utveckla medarbetarna samt matcha kompetensförsörjning mot verksamhetens behov. Detta med syfte att öka kvaliteten och måluppfyllnaden i socialnämndens verksamheter</p> <p>Aktiviteter på förvaltningsövergripande nivå för att nå måluppfyllnad i uppdraget</p> <ul style="list-style-type: none">- Aktivt arbete utifrån SKR:s 9 strategier för kompetensförsörjning 1. använd kompetensen rätt, 2. förläng arbetslivet, 3. prioritera arbetsmiljöarbetet, 4. rekrytera bredare, 5. stärk ledarskapet, 6. stöd	<p>Yrkesresan en kompetensutveckling via SKR för personalen inom verksamhetsområde funktionsstöd har genomförts under året. Det är en omfattande kompetenshöjande insats.</p> <p>Vakanta tjänster inom funktionsstöd har konverterats om till stödpedagogstjänster för att bättre möta målgruppens behov.</p> <p>Kompetenstrappa är framtagen inom vård och omsorg. Helgtjänster har införts för att skapa fler möjligheter att arbeta och anställa.</p> <p>Plan för kompetenshöjande insatser inom området yrkessvenska är framtagen och utbildningsinsatser har genomförts och pågår.</p>

<p>medarbetarnas utveckling, 7.sök nya samarbeten, 8. utnyttja tekniken smart, 9. öka heltidsarbetet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ta fram en plan för kompetenshöjande insatser inom området yrkessvenska 	<p>Aktiv part i Vård och Omsorgscollege, kompetensutveckling och branschanpassade utbildningar ex inom vård och omsorg. Pågående.</p> <p>VFU, verksamhetsförlagd utbildning. Avtal finns för att ta emot 4 socionomstuderande samt elever från KY utbildningar. Ökar möjligheterna till rekrytering.</p>
<p>3) Se över chefsuppdragen i syfte att skapa goda organisatoriska förutsättningar för ett hållbart ledarskap, vilket är en förutsättning för hög frisknärvaro på enheterna samt för ökad kvalitet i verksamheterna.</p> <p>Aktiviteter på förvaltningsövergripande nivå för att nå måluppfyllnad i uppdraget</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genomföra regelbundna mätningar av chefernas organisatoriska och sociala arbetsmiljö - Identifiera och reducera administrativa chefsuppgifter som inte skapar värde i relation till verksamhetens mål och/eller uppdrag - Identifiera, analysera och skapa åtgärder utifrån medarbetarsamtal och avslutningssamtal med chefer. 	<p>Chefernas organisatoriska miljö: En första mätning OSA, organisatorisk- och social arbetsmiljö genomförd och behov av åtgärder är identifierade. Primärt inom områdena återhämtning och påverkan i sin egen yrkesvardag.</p> <p>Ett resultat av mätningen, en dag med företagaren och författaren David Stiernholm, Strukturera. Samtliga chefer deltog och fick möjligheten att träna och få tips om hur man kan strukturera i vardagen. Mycket uppskattat.</p> <p>Administrativa uppgifter för förvaltningens chefer är reducerade, primärt i relation till uppföljning av egenkontroller, internkontrollplan och verksamhetsplan.</p> <p>Stabil chefsgrupp under 2024, framför allt inom gruppen 1: a linjens chefer. Skapar bättre arbetsmiljö för chefer och medarbetare.</p> <p>Bemanningsenheten flyttades från HR till socialförvaltningen 1 februari 2024.</p> <p>Under året flyttades resursplaneringen organisatoriskt ut till enheterna, till grupperna, för att på bästa sätt stödja enheternas resursplanering.</p> <p>Uppföljning och analys efter medarbetarsamtal och avslutningssamtal genomförs på APT.</p>
<p>4) Konkretisera vad som är att betrakta som det kommunala ansvaret samt vilken service och ambitionsnivå som rimlig när resurserna ska räcka till fler.</p> <p>Aktiviteter på förvaltningsövergripande nivå för att nå måluppfyllnad i uppdraget</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uppdatera socialnämndens vägledande riktlinjer för 	<p>Revidering av socialnämndens vägledande riktlinjer för biståndsbedömning, ekonomiskt bistånd, socialpsykiatri och LSS insatser är genomförd.</p> <p>Uppdatering och revidering av handlingsplanerna äldreplan och plan för funktionsstöd är genomförda under året. Servicedeklarationerna har inte reviderats och föreslås omprövas i sin helhet.</p>

biståndsbedömning och LSS-insatser. - Uppdatera och revidera servicedeklarationer och handlingsplaner.	
5) Ta fram en nämndspecifik resursfördelningsmodell Aktiviteter på förvaltningsövergripande nivå för att nå måluppfyllnad i uppdraget - Fortsätta arbetet med att ta fram en resursfördelning modell - Integrera resultat från kostnad per brukare i arbetet med resursfördelningsmodell	Modellen framtagen 2024. Arbetet fortskrider med resursfördelningsmodell inom hemtjänstens uppdrag där resultatet för kostnad per brukare finns med som underlag. Modellen ska testas 2025 och implementeras 2026.

Uppföljning av program

Program	Uppföljning
Suicidprogram	Planera för och genomför en kompetenshöjande insats. -Flertalet medarbetare har deltagit i utbildning gällande MHFA, första hjälpen till psykisk hälsa. -Inom funktionsstöd har suicidriktlinjen uppdaterats och behandlats och följts upp i APT. -Aktualiserat uppdraget inom ramen för den lokala och regionala samverkansstrukturen. Pågående arbete.
Hållbarhetsprogram	-Resefria möten prioriteras när det är ändamålsenligt. -Tydligt styra mot digitala möten. Pågående arbete. -Nyttjande av personella resurser, vem/hur många ska representera förvaltningen vid externa möten. -Vid behov av resa ska det i första hand ske med kollektivtrafik och tillämpas där det är praktiskt genomförbart.
ANDTS-program	Fokusera på insatser och kunskapshöjande åtgärder för medarbetare som möter barn och unga. -Öppen föreläsning genomfört om vape där ett 50-tal ungdomar deltog. -Samverkar och samarbetar aktivt med övriga berörda förvaltningar och externa samverkansorganisationer. Pågående arbete. -Sträva efter en tillgänglig socialtjänst. Pågående arbete.
Kultur och fritidsprogram	Verksamheter för barn och unga som väljer att inte delta i organiserat föreningsliv ska främjas.

Program	Uppföljning
	Samverka med förvaltningen för kultur - evenemang och fritid. -Samverkansstruktur uppbyggd mellan förvaltningarna utifrån våra olika uppdrag och perspektiv, pågående arbete.

Driftresultat årsbokslut

Socialförvaltningen visar per sista december ett ekonomiskt underskott om -13,1 mnkr, vilket är betydligt bättre än år 2023 då förvaltningen redovisade ett underskott på - 25,1 mnkr.

(tkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Budget 2024	Budget- avvikelse
Intäkter	72 287	64 645	42 857	21 788
Kostnader	-393 330	-396 527	-361 660	- 34 867
<i>varav personalkostnader</i>	<i>-279 215</i>	<i>-281 924</i>	<i>-267 414</i>	<i>-14 510</i>
<i>varav kapitalkostnader</i>	<i>- 2 089</i>	<i>-2 108</i>	<i>-2 108</i>	<i>0</i>
Resultat	- 321 043	-331 882	-318 803	-13 079

Förvaltningen har högre intäkter i jämförelse med budget, vilket främst beror på mottagna statsbidrag. De största bidragen är god vård och omsorg av äldre (6 mnkr), minska andelen timvikarier inom vård och omsorg (5 mnkr), äldreomsorgslyftet (1,9 mnkr), ny socialtjänstlag. Förvaltningen har även mottagit ersättning från Migrationsverket (6,1 mnkr). Totalt har förvaltningen 17,2 mnkr högre intäkter på bidrag i förhållande till budget.

I jämförelse med 2023 har förvaltningen lägre intäkter och det beror främst lägre bidrag med ca 11 mnkr inom verksamhetsområdet VoO, vård och omsorg. Intäkterna för debiterade insatser har ökat med 22 % år 2024 i jämförelse med 2023. Ökningen bidrar till en positiv avvikelse mot budget och finns främst inom hemtjänsten.

Likt tidigare år har förvaltningen upparbetat ett stort underskott på ekonomiskt bistånd som avser försörjningsstöd. Utfallet uppgår till 6,2 mnkr i jämförelse med budget på 4,6 mnkr. Utfallet ligger på en marginellt lägre nivå i jämförelse med 2023.

Under 2024 har kostnaderna ökat med 16 % i jämförelse med föregående år för köp av huvudverksamhet. Ökningen har främst skett på personligassistans på grund av omprövade ärenden samt nya ärenden som tillkom i slutet på 2023. Under 2024 har förvaltningen även högre kostnader för placeringar både inom vuxen och barn.

Personalkostnaderna är per sista december är 14,5 mnkr högre än budget, men avvikelsen har minskat betydligt i jämförelse med 2023 då den uppgick till 28,7 mnkr. Stor del av avvikelsen på personalkostnaderna finansieras med statsbidrag.

De höga personalkostnaderna beror till stor del på att verksamheterna har planerat med högre grundbemaning i förhållande till budget, utöver det tillkommer sedan vikariekostnader vid frånvaro. Avvikelsen beror även på att budgeterade arvoden för egna familjehem inte ligger på en nivå i förhållande till kända kostnader, vilket genererar ett underskott på ca 2,1 mnkr.

I jämförelse med föregående år har kostnaderna för övertid minskat med 2,2 mnkr (exklusive personalomkostnad). Det är framför allt inom VoO, vård och omsorg som övertiden förekommer. Det är fortsatt svårt att få tag på rätt kompetens och yrkeskategorier, både för ordinarie och vikarier.

Under året har det fortsatt förkommit behov av inhyrd personal, främst inom sjuksköterskeverksamheten. Alla hyrsköterskor är avslutade från och med september. Utfallet har minskat med 4 mnkr i jämförelse med föregående år.

Vidtagna åtgärder för att hålla driftbudgeten vid befarat underskott

- Aktivt arbete med att förebygga och följa upp sjukfrånvaro och pågående rehabiliteringsbehov.
- Fortsatt fokus på att få till en effektiv planering för att optimera resursanvändningen.
- Åtgärder för att identifiera och korrigera omotiverade kostnadsposter, i relation till biståndsbedömda insatser.
- Öka medvetenheten kring det ekonomiska läget i förvaltningen för att höja medvetenheten kring vad respektive medarbetare kan göra för att bidra till ett minskat underskott.
- Öka förvaltningens delaktighet och arbetssätt för att förbättra förutsättningarna vid upphandling av nya varor och tjänster.
- Pågående analys av förvaltningens grundbehov av personell resurs i relation till socialnämndens uppdrag.
- Fortsatt arbete med genomlysning av förvaltningens verksamheter genom kostnad per brukare i samarbete med ensolution.
- Genomfört vårdtyngdsmätning.

Driftredovisning 2024, tkr

I tabellen nedan redovisas utfall, budget och budgetavvikelse för helår på två positionsverksamhetsnivåer. Eftersom verksamhet 51* är av betydande storlek så särredovisas den i tabellen särredovisning verksamhet 51*.

Verksamhet	Utfall	Budget	Avvikelse
10 Politisk verksamhet	833	904	71
51 Äldreomsorg/LSS	251 612	245 397	-6 215
55 Vård för vuxna med missbruksproblem	1 952	2 126	174
56 Barn- och ungdomsvård	13 145	8 501	-4 644
57 Övr. insatser /Ekonomiskt bistånd	6 995	4 786	-2 209
60 Flyktingmottagande	48	48	0
92 Gemensamma verksamheter	57 297	57 041	-256
Summa	331 882	318 803	-13 079

Redovisning verksamhet 51*	Utfall	Budget	Avvikelse
Äldreomsorg	3	-757	-760
Hemtjänst i ordinärt boende ink natt	64 170	63 507	-663
Trygghetslarm	1 176	1 047	-129
Korttidsboende / Korttidsvård	10 182	9 928	-254
Dagverksamhet	1 268	1 311	43
Särskilt boende	84 466	82 077	-2 389
Sjuksköterskeverksamhet	19 943	19 930	-13
Inkontinens, rehab, omvårdnad	7 217	6 689	-528
Socialpsykiatri	5 683	6 905	1 222
Bostadsanpassning	1 529	1 500	-29
Boende enl. LSS för vuxna	29 127	27 077	-2 050
Boende enligt LSS för barn och unga	2 388	0	-2 388
Personlig assistans enl. LSS/SFB	14 401	15 843	1 442
Daglig verksamhet	6 867	6 526	-341
Ledsagare, kontaktpersoner	811	1 147	336
Korttidsvistelse	2 381	2 667	286
Summa	251 612	245 397	-6 215

Verksamhetsanalys driftbudget 2024, tkr

Verksamhetskod		Utfall 2024	Budget 2024	Nettoavvikelse mot budget
Politisk verksamhet	Intäkt	0	0	71
	Kostnad	-833	-904	
Överskott på arvoden vilket främst beror på ett lägre utfall på personalomkostnader än budget.				

Äldreomsorg/LSS	Intäkt	52 449	34 077	-6 215
	Kostnad	-304 062	-279 475	
<p>Bidrag från Socialstyrelsen inom VoO, minska andelen timvikarier (5 mnkr), säkerställa god vård och omsorg (5,9 mnkr), utöka med SSK på SÄBO (1,8 mnkr), äldreomsorgslyftet (1,9 mnkr). Inom dagligverksamhet överskott på intäkter för habersättning (+350). Högre debiterade hemtjänstavgifter + 1,3 mnkr.</p> <p>Underskott på personalkostnader som beror på en högre grundbemaning än vad budget medger. Högt utfall på övertid samt hög sjukfrånvaro, men lägre personalkostnader och övertid i jämförelse med föregående år. Inom korttidsboendet har verksamheten haft fler boende platser än vad budget baseras på under årets första månad. Underskott på driftskostnader för skyddsmaterial, brandskydd, reparationskostnader . Behov av konsultsköterskor inom SSK som genererar höga kostnader. Inom gruppboendena har samtliga boenden en högre grundbemaning än budget. Boende enligt LSS för barn avser externa placeringar som verkställdes under 2022 och saknas i budget.</p>				

Vård för vuxna med missbruksproblem	Intäkt	103	0	174
	Kostnad	-2 055	-2 126	
<p>Överskott på intäkter för återsökt moms för placeringar.</p> <p>Överskott på externa placeringar. Underskott på hyra av digitalt behandlingshjälpmedel, previct.</p>				

Barn- och ungdomsvård	Intäkt	629	240	-4 644
	Kostnad	-13 774	-8 741	
<p>Överskott på intäkterna avser återsökt moms på externa placeringar.</p> <p>Underskott på grund av att högre kostnader för placeringar än i förhållande till budget. Det avser främst egna familjehem samt men även externa familjehem. Stor avvikelse på HVB vilket beror på en placering med hög dygnskostnad under året.</p>				

Övr. insatser vuxna/Ekonomiskt bistånd	Intäkt	1 705	1 597	-2 209
	Kostnad	-8 699	-6 382	
<p>Avvikelsen på intäkter för hyror som förvaltningen hyr ut i andra hand.</p> <p>Högre utfall för ekonomiskt bistånd än förhållande till budget, men kostnaden ligger marginellt högre i jämförelse med föregående år. Lägre utfall på hyror för lägenheter som hyrs ut i andra hand.</p>				

Flyktingmottagande	Intäkt	7 661	5 740	0
	Kostnad	-7 709	-5 788	
<p>Avvikelsen på intäkter avser inkomna hyror som förvaltningen hyr ut i andra hand, mottagna ersättningar från Migrationsverket samt integrationsprojektmedel från Länsstyrelsen.</p> <p>Högre kostnader för hyror som hyrs ut i andra hand, köp av SFI samt köp av extern tjänst i samband med integrationsprojekt.</p>				

Gemensamma verksamheter	Intäkt	2 098	1 204	-256
	Kostnad	-59 395	-58 245	
<p>Överskott på intäkter som avser bidrag från Socialstyrelsen. De största är införandet av ny socialtjänstlag (650 tkr), säkerställa god vård och omsorg (183 tkr). beredskap inom hälso och sjukvård 580 tkr. Del av intäkterna har finansierat personalkostnader samt köp av externa tjänster som utbildning.</p> <p>Överskott på personalkostnader på grund av vakanser under året. Högre kostnader än budget för licenser och systemkostnader. Kostnader för chefskonsult i samband med vakans och sjukskrivning.</p>				

Övriga kommentarer i driftbudget 2024, tkr

Äldreomsorg innefattar flera mindre verksamheter såsom kulturråd, sjukhusvård med mera. Här finns en planeringsreserv som nyttjats för oförutsedda kostnader som uppkommit under året. Budgeten genererar en positiv avvikelse här då utfallet belastat andra verksamheter. Budget innefattar även ett centraltunderskott på 3 mnkr.

Hemtjänst inklusive nattpatrull

Verksamheten genererar ett underskott mot budget som uppgår till - 663 tkr, där den största avvikelsen har upparbetats på natten.

Intäkter som kraftigt överstiger budget (5,3 mnkr) och avser främst bidrag från Socialstyrelsen. De största bidragen är minska andelen timvikarier (2,5 mnkr) äldreomsorgslyftet (0,7 mnkr) samt säkerställa god vård och omsorg (570 tkr). Under året har intäkterna på hemtjänstavgifterna ökat per månad, vilket är en effekt av arbetet med att säkerställa att alla insatser debiteras.

På kostnadssidan är det personalkostnader som genererar ett högre utfall än budget. Inom de centrala grupperna har verksamheten planerat med fler årsarbetare än budget för att kunna möta upp behovet av

brukartimmar samt komplexa brukarärenden. Övertiden uppgår till 1,1 mnkr, men utfall per månad minskade under våren, men med en ökning under sommaren. Under hösten har det legat i nivå med våren. Under sommaren var det svårt att få tag på vikarier med rätt kompetens för det behov som fanns samt en del sjukfrånvaro som genererat att ordinarie medarbetare behövt tas inför att lösa den dagliga bemanningen. Personalkostnaderna har ökat under hösten i jämförelse med våren, men det har även de planerade timmarna.

Höga kostnader för externt köp av tjänst för att lösa bemanning vid ett specialärende.

Ett överskott på driftskostnader i form av engångsartiklar, såsom handskar, skoskydd, engångsförkläden med mera.

Trygghetslarm

Ett underskott då budgeten är otillräcklig i förhållande till behov. Både antal och pris har ökat i jämförelse med föregående år. Under 2024 har en ny upphandling slutförts vilket medför dubbla kostnader i samband med installation. Den löpande driftskostnaden per månad minskade under hösten i samband med nytt avtal.

I jämförelse med årets början har förvaltningen färre enheter trygghetslarm vid årets slut.

Korttidsboende

Inför 2024 fastställdes antalet platser till 14 st och verksamheten fick förstärkt personalbudget. Verksamheten visar på ett överskott på intäkterna som avser statsbidrag. De största bidragen är minskade andelen timvikarier inom VoO (0,8 mnkr), säkerställa god vård och omsorg (159 tkr) samt äldreomsorgslyftet (54 tkr).

Verksamheten har överskridit sin personalbudget vilket främst beror på högre vikariekostnader under sommaren i förhållande till avsatt budget. Under hösten genomfördes en sänkning av den planerade bemanningen vilket haft positiv effekt på utfallet. Variationen i behovet av personal pareras med vikarier. Verksamheten har lägre personalkostnader i jämförelse med föregående år på grund av minskade antalet platser och därmed justering i enlighet med budget. Övertid förekommer men i liten omfattning.

Särskilt boende

Särskilt boende generera en avvikelse på - 2,4 mnkr vid årets slut. Samtliga enheter hade ett överskott på sina intäkter (totalt 5,3 mnkr) vilket främst beror på statsbidrag från Socialstyrelsen. De största bidragen var minskade andelen timvikarier inom VoO (1,7 mnkr), äldreomsorgslyftet (1,2 mnkr) samt säkerställa god vård och omsorg (1,3 mnkr). Det är totalt sett en minskning av intäkter i jämförelse med föregående år, vilket främst beror på att verksamheten inte beviljades bidrag för att minska andelen timvikarier inom VoO under 2024/2025.

Samtliga enheter överskrider sin personalbudget och det beror i huvudsak på att verksamheten gick in i 2024 med en förhöjd grundbemanning i jämförelse med budget. Under året har ett aktivt arbete pågått med att justera ned den planerade bemanningen så att den kommer i nivå med personalbudget. En vårdtyngdsmätning genomfördes under hösten 2024 för att få ett faktabaserat underlag i justeringsarbetet, resultatet av den bekräftade att tilldelad budget ligger i enlighet med vårdtyngden. Arbetet fortlöper under 2025 vilket förväntas generera lägre personalkostnader framledes.

Sjukfrånvaron har varit hög under hela året och är fortsatt ett prioriterat område. Det som sticker ut är den höga andelen långtidssjuka, som är en konsekvens av flertalet chefsbyten sedan Smedsgården öppnade. Korttidsfrånvaron är också hög men jämförbar med exempelvis hemtjänsten. Den höga sjukfrånvaron genererar merkostnader i form av sjuklön och kostnad för timavlönande. Under året har även ett extra ordinärt brukarärende varit kostnadsdrivande.

Fortsatt underskott på driftskostnader i form av engångsartiklar, såsom handskar, skoskydd, engångsförkläden med mera. Det förekommer även kostnader för onormalt slitage i verksamheten samt inköp av engångskaraktär, så som brandskyddsutrustning, madrasser och hjälpmedel med mera.

Kundförlusterna uppgår till 311 tkr vilket motsvarar en ökning på 60 tkr i jämförelse med föregående år.

Sjuksköterskeverksamheten

Verksamheten har ett överskott på intäkterna som främst avser bidrag från Socialstyrelsen. De största bidragen är utöka med sjuksköterskor på särskilt boende (1,8 mnkr) samt säkerställa god vård och omsorg (3,2 mnkr).

Verksamheten har under året haft högre behov av personal än vad budgeten medger. Den nya organisationen verkställdes under våren. Nya medarbetare har börjat under våren och sommaren vilket inneburit merkostnader i samband med introduktion.

Konsultsköterskor fanns under våren och sommaren för att möjliggöra en patientsäker hälso- och sjukvård, vilket medfört höga kostnader (2,6 mnkr).

Omställningsarbetet i organisationen har finansierats via statsbidrag från Socialstyrelsen.

Inkontinens, rehab, omvårdnad

Inom rehab har verksamheten tilldelats bidrag från Socialstyrelsen på 0,6 mnkr som avser finansierar en personalkostnad för ett projekt som genomförs under året. Inom rehabiliteringen har verksamheten fler medarbetare anställda än budget, då man historiskt haft hög frånvaro. I år har verksamheten upparbetat ett underskott på personalkostnaderna.

Inkontinenshjälpmedel överstiger budget med ca 0,3 mnkr. Det här är en post som påverkas av prisökningar i omvärlden som är svåra att påverka. men förvaltningen bedömer att inköp ligger i relation till behov.

Verksamhet för personer med långvarig psykisk störning'

Intäkterna överstiger budget då verksamheten börjat sälja en ny tjänst i form av städning av återvinningsstationer under 2024. Den medför en ökad kostnad där både intäkt och kostnad saknas i budget.

Under året har förvaltningen arbetat med att se över behovet inom socialpsykiatri, både inom boendestöd och Svalan. Verksamheten har genomgått ett omställningsarbete och genererar under året ett överskott på personalkostnaderna. Förändringarna inom Svalan har inte visat på några kostnadsökningar för boendestöd under hösten. Överskottet på personalkostnaderna uppgick till ca 1,1 mnkr. Förvaltningen har haft kostnader för externt boendestöd som avslutas i juni, det påverkar avvikelsen och resultatet positivt då det fanns en budget för helår.

Boende enl. LSS för vuxna

Samtliga boenden överstiger sin personalbudget och har en planerad grundbemanning som är högre än budget. Samtliga boenden har haft en för lågt satt personalbudget, men i olika omfattning.

Verksamheten har fortsatt arbetet med att se över bemanningen på boendena och minskat ner där det finns möjlighet. Det har medfört lägre kostnader under årets sista månader.

Här förkommer väldigt lite oövertid. Vikariekostnaderna överstiger budget på samtliga gruppboendestäder, där behov under sommaren är den främsta orsaken men även att det förekommit vakanta tjänster vid rekrytering samt behov vid sjukfrånvaro.

Boende enligt LSS för barn och unga

Avvikelsen beror på två placeringar som verkställdes under 2022. En av placeringarna har avslutats under våren. Båda saknades i budget 2024.

Personlig assistans

Inom personlig assistans har det under året tillkommit två ärenden som inte finns med i budget. Ytterligare ett ärende fick ett nytt beslut under hösten 2023 som genererar högre kostnader för kommunen, där del av kostnaden saknas i budget. Utfallet på personalkostnaderna har varit lägre än tidigare uppskattat vilket haft positiv påverkan på resultatet. Det beror dels på att det fanns budget för ärende som avslutats under året, men det har även förekommit förändringar i antal beviljade timmar. Utöver det har Försäkringskassan betalt tillbaka ersättning för ett ärende där de gjort en omvärdering av beviljade timmar. Det motsvarar ca 1,6 mnkr, beslutet är överklagat men det finns ännu inget nytt beslut. I resultatet är hela återbetalningen med, vilket är en av de största orsakerna till att resultatet blev mycket bättre än prognosen.

Daglig verksamhet

Överskott på intäkter som avser beviljat statsbidrag avseende habiliteringsersättning från Socialstyrelsen (355 tkr) samt försäljning i caféverksamheten och återbruket. Överskott på personalkostnader på ekbackens dagliga verksamhet där det finns budget avsatt för vikarier men saknas utfall. Eventuella vikariekostnader har belastat boendet.

Ett väntat underskott för en extern placering som saknas i budget. Placeringen verkställdes hösten 2023 och skulle arbetas in i ordinarie budgetram.

Gemensamma verksamheter

Övergripande inom socialförvaltningen

Överskott på intäkter som avser bidrag från Socialstyrelsen. De största är införandet av ny socialtjänstlag (650 tkr), och krisberedskap inom hälso och sjukvård (580 tkr). Intäkterna har finansierat personalkostnader samt köp av externa tjänster som utbildning. Högre kostnader än budget för licenser och systemkostnader. Underskott på personalkostnader då budget ligger på annan gemensam verksamhet.

Övergripande inom vård och omsorg

Överskott på intäkter som avser bidrag från Socialstyrelsen, det största är hälsosamtal (145 tkr). Intäkterna har finansierat personalkostnader. Underskott på kostnaderna som främst beror på chefskonsult som täckt upp vid sjukskrivning.

Övergripande funktionsstöd

Överskott på personalkostnader på grund av vakans och sjukskrivning under året, men det har genererat kostnad för inhyrd konsult.

Resursgruppen

Här fanns budget för en tidigare personalpool som inte varit aktiv under 2024. De undersköterskor som arbetat mot trygg hemgång har belastat verksamheten fram till augusti, sedan har inga kostnader belastat verksamheten vilket medfört ett överskott vid årets slut.

Utvecklingsenheten / STAB

Överskott på intäkterna som avser statsbidrag från Socialstyrelsen. Överskott på personalkostnader då medarbetare konterats på övergripande verksamhet socialförvaltningen.

Investeringsredovisning

Socialförvaltningen redovisar per sista december ett utfall på 1 898 tkr mot budget på 2 300 tkr, det motsvara ett bättre utfall än budget på 402 tkr.

(tkr)	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse
Nettoutgifter	- 1 898	- 2 300	402

Under året har ett inköp genomförts av en fåtölj med belysning och ljudeffekter som ska bidra till ett ökat välmående hos användaren. Inköpet finansieras av den årligen återkommande budget för IT-teknik som förvaltningen tidigare har haft svårt att matcha mot behov.

Inom möbler, inventarier och inredning har inköp av nya lås genomförts till brukare inom hemtjänsten. Låsen är digitala och möjliggör för medarbetare att låsa upp dörren med mobiler. Flertalet av befintliga lås är gamla och har därmed byts ut under 2024.

Inköp av rullstolar med drivaggregat inom funktionsstöd har genomförts enligt plan för att möjliggöra att ta med brukare ut på promenader. Inköp av möbler personalutrymmen och konferenslokaler har genomförts under hösten inom området för vård och omsorg.

Förvaltningen hade planerat att byta ut maskiner på tvätteriet. Inköpen genomfördes men fakturan inkom för sent och förvaltningen önskar därmed att flytta över motsvarande investeringsmedel till 2025.

Budget för verksamhetssystem är årligen återkommande. Förvaltningen arbetar löpande med att identifiera behov av system för att effektivisera sitt arbete. Nya moduler inom HSE, hjälpmedel samt bedömningsverktyg har införskaffats under året.

Budget för fordon är årligen återkommande och är ursprungligen tänkt att nyttas vid eventuella utköp av leasingbilar.

Budget för larm avser utbyte av trygghetslarm hos brukare. En upphandling har genomförts under året, och det nya avtalet började gälla under sommaren. Förvaltningen har haft dubbla kostnader i en övergångsperiod vid leverantörsbyte men det belastar driften.

Budget för sängar och lyftar är årligen återkommande, men inget behov har funnits under 2024. Flertalet inköp gjordes under 2023 så inget behov har identifierats under 2024.

Investeringsanalys 2024, tkr			
Projekt	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse budget
IT-teknik äldrevård 2024	-65	-100	35
Årlig återkommande budget. Ett överskott då budget inte var baserad på ett specifikt behov eller offert.			
Möbler, inventarier, inredning 2024	-417	-350	-67
Flertalet inköp är genomförda enligt plan, här finns lås som sitter hos brukare inom hemtjänsten, möbler, rullstolar.			
Verksamhetssystem 2024	-668	-700	32
Genomfört inköp av moduler till verksamhetssystemet riktat mot HSE.			
Fordon 2024	0	-100	100
Inget behov av utbyte av bilar under året.			
Larm 2024	-748	-900	152
Utbyte av trygghetslarm har genomförts enligt plan.			
Sängar och lyftar 2024	0	-100	100
Inga behov är identifierade för 2024.			
Skrivare 2024	0	-50	50
Inga behov är identifierade för 2024.			

Förväntad utveckling

Omvärld och förändringar

De kommande åren står svensk vård och omsorg och socialtjänst inför en stor samhällsutmaning, bland annat till följd av demografin, den tekniska utvecklingen och riskerna för välfärdsbrottlighet. Den tekniska utvecklingen i form av välfärdsteknik finns redan tillgänglig och med hjälp av AI går det att utveckla och effektivisera arbetsprocesser för att frigöra resurser till andra insatser.

Den demografiska utvecklingen med allt fler äldre i relation till färre i arbetsför ålder gör att vi kommer att behöva göra stora förändringar inom socialförvaltningen kommande år.

Det kommer inte att finnas personal för att utföra den vård och omsorg och andra insatser som vi är vana vid att se idag. Digitala lösningar och välfärdsteknik behöver komplettera personella resurser och det finns en prognostisk osäkerhet i vilken omfattning en ökad äldre befolkning kommer att påverka socialnämndens ansvarsområde.

Behovet av insatser kommer succesivt att öka samtidigt som andelen personer i arbetsför ålder minskar. Konkurrensen om arbetskraft är påtaglig idag och kommer att öka. För att klara kompetensförsörjningen krävs ett aktivt arbete med att attrahera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. Men det kommer troligen inte att räcka, vi behöver öka kunskapen och förståelsen för det gemensamma uppdraget inom förvaltningen och utveckla en transparent och involverande kultur.

Demografin, en ansträngd ekonomi både i verksamheterna och hos befolkningen, komplexa behovsbilder på individnivå, ökande antal orosanmälningar och ett ökande behov av stöd och placeringar av barn och unga är en del av de externa faktorerna som ger förutsättningarna de kommande åren.

Ställa om och jobba på nya sätt

Med förändrade förutsättningarna behöver vi ställa om och bedriva verksamheterna på nya sätt, vi behöver rusta oss för det. Det pågående omställningsarbetet som startades 2024 ska fortsätta vilket är nödvändigt för att klara välfärdens utmaningar på kort och lång sikt. Att förändra tar tid och kräver uthållighet. Med ett ökande behov av verksamheternas insatser och med minskade resurser behövs troligen en mer genomgripande förändring. Chefer/ledare behöver rätt förutsättningar, rätt kompetens och utvecklade stödfunktioner för ökad närvaro, styrning och ledning i vardagen. Den höga sjukfrånvaron inom delar av verksamheten är troligen en direkt följd av chefers förutsättningar. Verksamheternas största kostnadspost är personal och de gemensamma personalresurserna behöver tydligare fördelas där behoven finns. Förvaltningen behöver utveckla en robust resursplanering, ökad rörligheten mellan verksamheterna och öka förståelsen för det gemensamma uppdraget.

Välfärdsteknik som resurs

Under 2024 har arbetet startats med att identifiera alla verksamhetssystem samt vilka resurser systemen kräver i form av systemförvaltare och objektsspecialister. I uppdraget ingår även att identifiera behov och möjligheter när det gäller utveckling och implementering av välfärdsteknik. Den digitala utvecklingen och välfärdstekniken kommer att utveckla nya arbetssätt och frigöra resurser och vi behöver därför samlas kring utbildning, förståelse och etik. Det är ett sätt att öka antalet insatser med välfärdsteknik, skapa nya e-tjänster och att utveckla beslutsprocesser med hjälp av AI. Syftet med välfärdsteknik är bl a att hjälpa äldre personer och andra med funktionsnedsättning att leva självständigt, bo kvar hemma samt känna sig trygga och delaktiga i samhället. Vi behöver öka takten.

Nya socialtjänstlagen och förändring

Från 1 juli 2025 gäller en ny Socialtjänstlag. Samhället har förändrats och med det också behoven av flexibla arbetssätt för att möta de utmaningar som socialtjänsten står inför. Förvaltningen har med anledning av det genomfört en läges- och behovsanalys som är inskickad till Socialstyrelsen för en nationell sammanställning. Statsbidrag kommer delvis att ersätta kommunernas omställningsarbete.

Införandet av den nya lagen kommer troligen få konsekvenser på hur verksamheterna ska bedrivas och organiseras. Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Olika samhällseliga förändringar blir ofta en fråga för socialtjänsten men denna omställning är en uppgift för hela samhället.

Arbetet med att ställa om till en mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst är påbörjad och kommer troligen att pågå under flera år framåt.

Samverkansavtal för att säkra kompetens

Alltfler samverkansavtal med andra kommuner, TAN, taxe- och Avgiftsnämnden, BA, bostadsanpassningar, BUS, budget och skuldsanering. Avtalen löser resurs- och kompetensfrågan och säkrar därmed kvaliteten i våra tjänster till medborgarna.

Lagar och satsningar som kan påverka verksamheterna

Utredningen om en ny äldreomsorgslag och stärkt medicinsk kompetens ”ökad kvalité och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer” (SOU 2022:41) har regeringen valt att inte gå vidare med. Regeringen har istället presenterat en nationell demensstrategi för att stärka v rden och omsorgen för personer som har en demenssjukdom. “Varje dag räknas: Nationell demensstrategi 2025 - 2028”. Detta  r en aviserad förändring i närtid och vi saknar information för att kunna bedöma hur den kan komma att påverka verksamheterna. Ett ökat krav på samverkan mellan kommuner och regioner  r en trolig förutsättning. En omfattande satsning även inom Nära vård med fokus på primärvården ska genomföras under samma period. Statsbidrag för arbetet kommer att riktas både till regioner och kommuner.

Samsjuklighetsutredningen (SOU 2023:5 från delar till helhet) påverkar det kommunala uppdraget då riktningen i utredningen innebär förändring av nuvarande uppdrag och ansvarsfördelning för målgrupp missbruk och samsjuklighet. Utredningen föreslår att reformen ska genomföras stegvis under en femårsperiod och förändringen beräknas att träda i kraft från 2026. Bedömning och analys avseende resursbehov har ännu inte genomförts inom förvaltningen.

Ekonomi

De kommande åren förväntas flertalet bidrag från Socialstyrelsen bli generella i stället för riktade. Det innebär att bidragen kommer vara en del av den grundram som fullmäktige beslutar om i stället för att förvaltningen ansöker från Socialstyrelsen. Utifrån nuvarande känd information om beloppens storlek så förväntas den ramförstärkning framåt vara betydligt lägre än det totala belopp som förvaltningen beviljats från Socialstyrelsen de senaste åren. Det kommer försvåra socialförvaltningens ekonomiska förutsättningar framöver. Likt tidigare  r det svårt att få klarhet i vilka bidrag samt vilka belopp som förväntas vara aktuella under kommande år, vilket försvårar planeringsförutsättningarna mellan åren.

Driftbudget

Förvaltningen har under 2023 och 2024 genomfört genomlysning av verksamheter med analysen KPB, kostnad per brukare med målbilden att ta fram ett faktabaserat underlag inför kommande budgetprocesser. Utfallet av genomlysningen identifierar områden där effektivisering kan vara genomförbar. Detta arbete fortgår årligen fram till och med 2026. Varje år kommer uppföljande mätningar att genomföras för att se om vidtagna åtgärder leder till förbättringar av resultaten och som underlag för eventuella fortsatta åtgärder och effektiviseringar.